

Verkko- ja palveluosasto / Verkkojen hallinta- ja avaruusyksikkö

Viite: Ympäristöministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta ympäristöministeriön asetukseksi rakentamisen suunnitelmamallien ja viranomaiskatselmusten sisällöstä

Liikenne- ja viestintäministeriön lausunto ympäristöministeriön luonnoksesta asetukseksi

Ympäristöministeriö on pyytänyt liikenne- ja viestintäministeriöltä lausuntoa luonnoksesta ympäristöministeriön asetukseksi rakentamisen suunnitelmamallien ja viranomaiskatselmusten sisällöstä.

Liikenne- ja viestintäministeriö pitää tärkeänä työtä, jota ympäristöministeriö tekee rakennetun ympäristön tietojen yhteen toimivuuden, yhteiskäyttöisyyden, saatavuuden ja hyödynnettävyyden lisäämiseksi sekä digitalisaation edellyttämien rakenteellisten muutosten läpiviemiseksi. Rakennetun ympäristön tietojen yhdenmukaisempi hallinta on välttämätöntä, jotta digitalisaatiokehitys hyödynnetään mahdollisimman tehokkaasti.

Digitalisaatiokehitys edellyttää systeemistä muutosta, jota ympäristöministeriö on lähtenyt johdonmukaisesti toteuttamaan oman hallinnonalansa puitteissa rakennetun ympäristön tietojärjestelmäkehityksen kautta, johon myös nyt lausuntokierroksella oleva lakiehdotus liittyy.

Data tarjoaa edellytykset tehokkaampaan tietojohtamiseen, tekoälyn ja automaation laajempaan ja monipuolisempaan hyödyntämiseen sekä uusien digitaalisten palvelujen kehittämiseen. Lisäksi yhteiset järjestelmät ja toimintatavat keventävät ja selkeyttävät tiedonhallintaa, kuten ympäristöministeriön muistiolounnoksessa todetaan.

Tätä taustaa vasten liikenne- ja viestintäministeriö pitää erittäin kannatettavana rakentamisen suunnitelmamallien ja viranomaiskatselmusten sisällöstä laadittua asetusaluonnosta sekä lakimuutoksen kautta haettavaa muutosta nykyisiin tiedonhallinnon toimintatapoihin ja malleihin.

Liikenne- ja viestintäministeriössä on käynnissä säädöshanke EU:n gigabitti-infrastruktuurisäädöksen toimeenpanosta. Hankkeessa pannaan kansallisesti täytäntöön Euroopan unionin ns. gigabitti-infrastruktuurisäädös (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) 2024/1309 toimenpiteistä gigabittitason sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannusten vähentämiseksi, asetuksen (EU) 2015/2120 muuttamisesta ja direktiivin 2014/61/EU kumoamisesta).

Gigabitti-infrastruktuurisäädöksen 10 artiklassa säädetään kiinteistön fyysisestä infrastruktuurista ja kuitukaapeloinnista. Kaikki uudet rakennukset ja peruskorjattavat rakennukset, joista on jätetty rakennuslupahakemus helmikuun 12. päivän 2026 jälkeen, on varustettava kuituvalmiilla kiinteistön fyysisellä infrastruktuurilla ja kiinteistön kuitukaapeloinnilla. Asetuksen 10 artiklan 5

kohdan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava 4 kohdassa tarkoitettujen standardien tai teknisten eritelmien noudattaminen. Tällaisen noudattamisen osoittamista varten jäsenvaltioiden on otettava käyttöön menetelmiä, joihin voisi kuulua rakennusten paikalla tehtäviä tarkastuksia tai niiden edustava otos.

Jotta gigabitti-infrastruktuurisäädöksen 10 artiklan 5 kohdan mukaista sisäverkkojen rakentamisvelvoitteen ja verkkojen vaatimustenmukaisuuden valvontaa olisi mahdollista tehdä, rakennusluvan yhteydessä on tarpeen kerätä tietoa rakennettavista sisäverkoista. Lisäksi saneerauskohteiden osalta tarvitaan tieto olemassa olevasta sisäverkosta, jotta voidaan ratkaista, onko kiinteistön omistajalla velvoite uudistaa kiinteistön sisäverkko säädöksen edellyttämällä tavalla. Rakentamisvelvoitteen valvontaa varten tarvitaan lisäksi tieto rakennuksen tyypistä (esimerkiksi onko kyseessä pientalo, rivitalo tai kerrostalo), jotta voidaan ratkaista, onko rakennus kansallisesti säädettävien poikkeusten piirissä. Tämä tieto on kuitenkin oletettavasti saatavilla jo muutenkin, eikä sitä ole siinä tapauksessa tarpeen lisätä tätä varten erikseen sisäverkkoja koskevien tietojen yhteyteen.

Valvontaa varten tarvitaan lisäksi joukko dokumentaatiota, jonka perusteella vaatimuksenmukaisuutta voidaan arvioida. Tällainen dokumentaatio ei kuitenkaan ole kaikissa tapauksissa koneluettavaa eikä sen muuttamista koneluettavaksi ole peruteltua ainakaan tässä vaiheessa vaatia. Siksi tietomalliin on tarve lähinnä kuvata nämä dokumenttityypit, joita valvova viranomainen voi pyytää valvontaa varten.

Liikenne ja viestintäministeriö ehdottaa, että tietomalliin lisätään uusi luokka esimerkiksi nimellä "sisäverkon tiedot", ja sen alle kuvataan seuraavat ydintiedot omine attribuutteineen:

1. Mitä sisäverkkoja kiinteistöön ollaan rakentamassa

Kiinteistön sisäverkoista ja teleurakoinnista annetun Liikenne- ja viestintäviraston määräyksen 65 mukaisia sisäverkkoja ovat:

- Yleiskaapeloinnin optinen kaapelointi (valokuiduilla toteutettu sisäverkko)
- Yleiskaapeloinnin parikaapelointi (kategorian 6 komponenteilla ja/tai telekapeilla toteutettu sisäverkko)
- Antenniverkko (määritelmä kattaa sekä yhteisantenniverkot että vain yhden huoneiston antenniverkot)

Lisäksi kiinteistöön voidaan olla rakentamassa sisäantenniverkkoa matkapuhelinkuuluvuuden takaamiseksi, mikä voi olla esim. pelastusviranomaisille tärkeä tieto. Näiden verkkojen rakentamista ei säädellä yllä mainitulla määräyksellä, mutta myös tämä matkapuhelinkuuluvuuden parantamiseksi rakennettava "sisäantenniverkko" voi olla hyvä lisätä samaan listaan. Sisäantenniverkon rakentamista koskee rakentamislain (751/2023) 40 § 2 mom, jossa edellytetään, että matkaviestinten sisätilakuuluvuus on huomioitu asuin-, majoitus- tai työtiloja sisältävissä rakennuksissa.

2. Saneeraushankkeiden osalta tieto olemassa olevasta sisäverkosta

Tämä tieto on tarpeellinen siinä tapauksessa, että kiinteistön omistaja ei aio rakentaa uutta kiinteistön sisäistä valokuituverkkoa (1. kohdassa tarkoitettu Yleiskaapeloinnin optinen

kaapelointi), jolloin valvontaviranomaisen tulee voida tarkistaa, mitä sisäverkkoja kiinteistössä on jo olemassa. Tässä on mahdollista käyttää samaa listausta verkkotyypeistä kuin kohdassa 1. Vaihtoehtoisesti tässä riittää, että kysytään kyllä/ei -tyyppisesti, onko kiinteistössä jo olemassa oleva kiinteistön sisäinen valokuituverkko.

3. Valvontaa varten tarvittavat dokumentit

Jotta suunnitelmien ja valmiin verkon vaatimuksenmukaisuutta olisi mahdollista arvioida, valvontaviranomainen tarvitsee ja voi pyytää valvontaa varten seuraavat dokumentit:

- Suunnitteludokumentointi
- Tarkastuspöytäkirjat
- Loppudokumentointi

Näiden dokumentteja koskevat vaatimukset on kuvattu tarkemmin Liikenne- ja Viestintäviraston määräyksen 65 luvussa 11 Dokumentointi

https://www.finlex.fi/data/normit/48858/M_65_E2022_M.pdf

Liikenne- ja viestintäministeriö ja Liikenne- ja viestintävirasto ovat tavanneet ympäristöministeriön asiantuntijoita lausuntoprosessin aikana. Liikenne- ja viestintäministeriö ja Liikenne- ja viestintävirasto ovat yhdessä laatineet tämän lausunnon.

Sabina Lindström
osastopäällikkö

Sofia Lindbäck
erityisasiantuntija

VN/34526/2022-LVM-19

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: